10.11.2021

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta
Asia: HE 170/2021 vp

Barnavårdsföreningenin lausunto eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi lastensuojelulain 13 b §:n muuttamisesta

Barnavårdsföreningen kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi lastensuojelulain 13 b §:n muuttamisesta.

Barnavårdsföreningen on perustettu vuonna 1893. Suomen vanhimpana ruotsinkielisenä lastensuojelujärjestönä se on alusta saakka työskennellyt lasten yhteiskunnallisen aseman vahvistamiseksi ja lasten tarpeiden esiin tuomiseksi keskustelussa.

Barnavårdsföreningenin lausunto

Maamme lainsäädäntöä tulee kehittää sen takaamiseksi, että lapsen etu asetetaan aina etusijalle lapsia koskevia päätöksiä tehtäessä. Lastensuojelulain muuttamista koskevien päätösten tulee perustua lapsen etuun. Tutkimusten mukaan lastensuojelun ennaltaehkäisevät toimet ja aikainen puuttuminen ovat kustannustehokkaita ja turvaavat samalla lasten oikeuksia.[1]

Vuonna 2020 tehtiin lastensuojeluilmoitus 87 233 lapsesta. Ilmoitusten lukumäärä kasvoi vähän, 4 prosenttia, vuoden takaisesta. Vuonna 2020 kodin ulkopuolella hoidettavien lasten ja nuorten lukumäärä oli 19 086.[2]

Barnavårdsföreningen haluaa erityisesti kiinnittää valiokunnan huomiota seuraaviin asioihin:

- Barnavårdsföreningen kannattaa ehdotusta, jonka tarkoituksena on vähentää sosiaalityöntekijöiden työtaakkaa henkilöstömitoitusta koskevilla säännöksillä. Uskomme sen parantavan sosiaalityöntekijöiden mahdollisuuksia perehtyä lasten asioihin ja tehdä hyvää sosiaalityötä lapsen etua parhaalla mahdollisella tavalla toteuttaen.
- Barnavårdsföreningen korostaa sosiaalityön ja lastensuojelun tärkeyttä koronapandemian jälkihoidossa. Lasten, nuorten ja perheiden tarpeet on priorisoitava, jotta koronarajoituksista johtuvat haasteet kyettäisiin korjaamaan. Tehtyjen selvitysten mukaan on arvioitu, että perheiden ongelmat ja lastensuojelun asiakkaiden tuen tarve ovat lisääntyneet koronapandemian takia.[3]
- Barnavårdsföreningen korostaa, että lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden enimmäisasiakasmäärästä on tärkeää säätää lailla. Kannatamme ehdotusta, jonka mukaan sallittu enimmäismäärä vuonna 2022 olisi 35 asiakasta ja vuodesta 2023 eteenpäin 30 asiakasta.
- Barnavårdsföreningen korostaa, että ehdotetun lainmuutoksen jälkeen lastensuojelun resurssien riittävyys on ratkaisevan tärkeää lapsen edun kannalta. Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden määrää on tarvittaessa lisättävä, jotta kaikkia lastensuojelua ja sosiaalityöntekijöitä tarvitsevia lapsia ja nuoria pystytään palvelemaan.
- Barnavårdsföreningen painottaa sen tärkeyttä, että lainmuutos ei saa nostaa kynnystä sille, että lapset ja nuoret saisivat tukea, apua ja hoivaa lastensuojelun sosiaalityöntekijöiltä.
- Barnavårdsföreningen haluaa kiinnittää huomiota ruotsinkielisten erityisratkaisujen tarpeeseen, jotta lapset ja nuoret saisivat palveluita omalla äidinkielellään. Barnavårdsföreningen haluaa kiinnittää erityistä huomiota suunniteltuihin hyvinvointialueisiin. Lastensuojelun erityinen tehtävä tulee taata ja turvata uudessa rakenteessa. Ruotsinkieliset erityisratkaisut on turvattava ja taattava.

[1] Lastensuojelun keskusliitto ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, 2012. *Miten lastensuojelun kustannukset kertyvät?*
[2] Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, 2021. *Lastensuojelu 2020: Koronavuosi ei korostunut lastensuojelun tilastoissa - vaikutusten odotetaan näkyvän viiveellä.*
[3] Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, 2020. *Koronan vaikutukset lastensuojeluun.* ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, 2021. *Koronan vaikutukset lastensuojeluun: osa 2.*

10.11.2021

Riksdagens social- och hälsovårdsutskott
Ärende: RP 170/2021 rd

Barnavårdsföreningen utlåtande till riksdagens social- och hälsovårdsutskott gällande regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 13 b § i barnskyddslagen.

Barnavårdsföreningen i Finland rf tackar för möjligheten att ge ett utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 13 b § i barnskyddslagen.

Barnavårdsföreningen grundades år 1893. Organisationen har som landets äldsta och enda svenskspråkiga barnskyddsorganisation sedan begynnelsen arbetat för ett stärka barnets ställning i samhället och lyfta fram barnets behov i debatten.

Barnavårdsföreningens utlåtande

Landets lagstiftning bör utvecklas för att garantera att barnets bästa alltid har företräde vid beslut som berör barnet. Beslut om ändring av barnskyddslagen ska basera sig på vad som är barnets bästa. Enligt utredning är förebyggande åtgärder och tidigt ingripande inom barnskyddet kostnadseffektivt och tillgodoser samtidigt barnets rättigheter.[1]

År 2020 gjordes det barnskyddsanmälningar för 87 233 barn, vilket innebar en liten ökning på 4 procent jämfört med året innan. Antalet barn och unga som vårdades utanför hemmet var år 2020 19 086.[2]

Barnavårdsföreningen önskar fästa utskottets uppmärksamhet vid följande punkter:

- Barnavårdsföreningen understöder förslaget med syfte att minska socialarbetarnas arbetsbelastning genom bestämmelser om personaldimensioneringen. Vi tror att detta förbättrar socialarbetarnas möjligheter att sätta sig in i barnets ärende och utföra ett gott socialt arbete genom att tillgodose barnets bästa så bra som möjligt.
- Barnavårdsföreningen betonar vikten av socialt arbete och barnskydd i det nu aktuella postcorona arbetet. Barns och ungas och familjers behov måste prioriteras för att de av coronarestriktioner föranledda utmaningarna ska kunna repareras. Enligt utredningar som gjorts har bedömningen varit att familjernas svårigheter och stödbehovet hos klienter inom barnskyddet har ökat på grund av coronaepidemin.[3]
- Barnavårdsföreningen betonar vikten av att maximiantalet klienter per barnskyddets socialarbetare stipuleras i lag. Vi understöder förslaget om max 35 klienter för år 2022 och max 30 klienter från 2023 framåt.
- Barnavårdsföreningen betonar att tillräckliga resurser inom barnskyddet är avgörande för att barnets bästa ska kunna garanteras efter den föreslagna lagförändringen. Antalet socialarbetare inom barnskyddet måste vid behov ökas för att alla de barn och unga som är vid behov av barnskydd och socialarbetare ska kunna betjänas.
- Barnavårdsföreningen betonar vikten av att lagförändringen inte leder till att tröskeln höjs för att barn och unga ska få stöd, hjälp och vård av barnskyddets socialarbetare.
- Barnavårdsföreningen vill uppmärksamma behovet av svenskspråkiga särlösningar för att barn och unga ska få service på sitt modersmål. Barnavårdsföreningen vill rikta särskild uppmärksamhet mot de tilltänkta välfärdsområdena. Barnskyddets speciella uppdrag måste garanteras och tryggas i den nya strukturen. Svenskspråkiga särlösningar måste tryggas och garanteras.

[1] Lastensuojelun keskusliitto ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, 2012. *Miten lastensuojelun kustannukset kertyvät?*
[2] Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, 2021. *Lastensuojelu 2020: Koronavuosi ei korostunut lastensuojelun tilastoissa - vaikutusten odotetaan näkyvän viiveellä.*
[3] Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, 2020. *Koronan vaikutukset lastensuojeluun.* och Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, 2021. *Koronan vaikutukset lastensuojeluun: osa 2.*